

ДІЛО

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринний 18, II. пов. Конт. квіт. ш. 26.726 Адреса теле: „Діло—Львів“. Число телефонів 565. Реклама розрахована на квартал.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА в Австро-Угорщині: місячно 5— К. чотирімісячно 15— піврічно 25— річно 50— у Львові (без доставки): місячно 4— К. чотирімісячно 12— піврічно 22— річно 44— в Німеччині: місячно 28— М. річно 86— За зміну адреси платять по 50 с.</p>	<p>Ціна оголошень: Рядок шрифтом, двомірною лінійкою або його рівно 60 с. в одній колонці 1 К. в ширині 1'50, в розподіленій часті перед або по закінченні 2 К. Неєрловити 2 К. Сторінка друга подвійно. Оголошення на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошення по особливим угодом. Одні примірники коштують у Львові с. на провінції с.</p>
--	---	---

Знак: Падення Олівка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панченко.

До синів України!

Бойовий комітет Головної Ради галицьких, буковинських і угорських Українців у Києві видає окремий мобілізаційний повлік до українського громадянства:

Те, чого ми так бажали оминути, сталося. В українській частині Галичини, летить вже крок. На колах надають голени синів українських селян, які нападали борючись і змагаються в кровавій бою зі своїми алкочиними ворогами: польською шляхтою та й там, ще в лютій війні тягнули всі сили з українського народу. На галицьких землях має рішитися одна із великих подій в життю цілого українського народу.

НА ПОМІЧ, ДО ЗБРОЇ!

Дуже гомон українського народу в Галичині не вродить помочи, а приказує всім, у кого бється серце відомого Українця негайно стати наоруч з ними до послідного бою. Се в першій мірі відноситься до Українців Галичини, Буковини і Угорщини, які у сю хвилину перебувають поза межами свого краю.

Хто не хоче, аби храми Божі, як давно за часів Польщі, віддавалися в арсенду, хто не хоче, аби місця, де воля рідилася були неруйновані, хто не хоче зносити моральних і фізичних побит, хто не хоче в ярмі ходити, хай негайно стає в ряди.

ДО ЗБРОЇ!

До всіх свідених синів цілої України від Стягу аж до Кубань кличемо: *Злітайтеся свої орли на поміч братам Галичанам.* Покажіть ще раз, як за часів Богдана, що всі ви однією душею, одним тілом з віками галечаними Галичанам.

Нам потрібний зв'язок юрнус смілих завялих синів України, потомків славної козацтва. Січові Стрільці в Галичині, які вбрались над Дніпром біля Києва, мають негайно перевести організацію військової помочи для Галичан. Правильна організація означає, не їхати окремими відділами, а цілими батальонами одиницями. Зголосуватися особисто треба у Києві в Михайлівському монастирі.

Виконавчий Комітет Головної Ради Українців Галичини, Буковини і Угорщини хвиляє в першу чергу всіх адатних до бою Українців в Правобережного Збруча негайно записатися і підчинитися всім його розпорядженням. Синів Наддніпрянської України прохавмо в неспівну поміч, як жертвами крові, так і допомогою матеріальною для тих, що йдуть на фронт. Потрібні не тільки грошові засоби, але ще в більшій мірі поміч споживчими предметами. Східна Галичина знищена відбою гірше других країв.

Сини України! В усіх галицьких землях і чоловіки і жінки і діти озброїлись чим могли і йдуть в вірую в кращу будучність вітчизни відвічного ворога. Поможіть!

Виконавчий Комітет Головної Ради Галицьких, Буковинських і Угорських Українців: Д-р Дмитро Левницький, д-р Григорій Давид, інженер Павло Волошенко. Представник Січових Стрільців полковник Євген Коновалець.

Наддніпрянщина і Наддністрянщина.

Львів, 9. листопада 1918.

Мабуть ніколи наша нація не переживала такого великого моменту, як саме тепер, мабуть ніколи не почували ми так нашої близькості, рідності, одності і нерозлучності. Не деклямація, не романтичні мрії, навіть не заяви, лиш факти, ділом санкціоновані події говорять про нашу одність.

Тямимо той важний час, коли в царських льохах замурована, кайданами скована Україна промошувала собі шлях до світла і сонця. Пам'ятаємо мартовські дні минулого року, коли українські полки, стаціоновані в Петрограді, перші скинули царя і приєдналися до революції, тямимо й дальші великі і важні події: створення Центральної Ради, Генерального Секретаріату, його універсали; проголошення незалежності Української Народньої Республіки, будівляння державності, боротьбу з большевицькою навалою і т. д. Як жадно ловили ми звістки про кожний рух, кожну подію в серці України, пленням слідили ми кладення ножию

цеголки під велику святиню української державності по той бік бувшого кордону.

Не тільки те. Ділами і кровю засвідчили ми нашу обопільну нерозривність. Коли треба було прикласти руки до державного будівництва, наддніпрянські Українці були в перших рядах робітників в Києві. Коли треба було із зброєю в руках обороняти молоду волю і свободу, наддніпрянські Українці були в перших рядах борців і оборонців. Так, ми всіми нервами нашого національного організму почували і відчували, що там у золотомірному Києві, в серці „городів українських“ важиться наша доля.

І коли із темної мраки революційного хаосу почали чим раз то виразніше зарисовуватися державні обриси Наддніпрянської України, ми з цієї частини української землі спішили на підмогу країні, яка відроджувалася.

В етапах повного відродження забутих історією народів або їх відломків прийшла черга і на нас, галицьких, буковинських і угорських Українців. Саме перед тою дванадцятю годиною, коли з одного боку всі народи стали на шлях реалізації своїх давніх змагань, а з другого, коли імперіялістична Польща ладилась запрягти нас у нові шани своєї „культурної місії на Сході“, — саме перед спробою нового

поневолення зірвались ми на бій. У столицному Львові кипить іще боротьба, та про долю нашої країни рішив вже могутній голос народу, рішуча постава широких мас і тверде, коване слово крісів у міцних руках. З провінційальних місцевостей, з городів і сіл дійшли вісти про перехід влади в руки народу.

І знову бачимо, з яким захватом наші броти над Дніпром витяють наше визволення. Коли перші звістки про обняття Львова дійшли до Києва, там запанував безмежний ентузіазм. В театрах люде кидалися в обійми і плакали на радіощах. На цьому не стане. Сьогодні перебуває вже у Львові делегація з Української Народньої Республіки, яка має освідомитися про наші конечні потреби з бажанням їх задоволити. Одночасно в вихід на підмогу нашій столиці виступають військові відділи. Безперечно, спільними силами вдасться скорше завести лад, порушений невідповідальними елементами польської меншости.

Україна, як довга і широка, почуває в ділох і ділах свою одність і нероздільність. Нашим завданням змагати, щоби як найкорше та одність з нашого боку дістала і легально-правну основу, а не оберталася в рамках обопільної добросусідської допомоги.

Коли впадуть всі штучні, віками будовані на нашу державну загибель кордони, коли з'єднаємось в одній державності, коли створимо велику, Соборну Україну, тоді здійсниться віковий деліанний ідеал з'єдинення всіх українських земель, і тоді, певно, настане пора, висловлена колись жагуче в піснях народу:

Гей, та немає краще, та немає краще, Як у нас на Україні...

Номінації в Українськiм Війську.

Львів, 9. листопада 1918.

Українська Національна Рада назначила: Полковника У. С. С. Гната Стефанова, дотеперішнього команданта воєніцького воєнного округу, — начальним отаманом українських військ

Отамана У. С. С. Гриця Коссака командантом стрієцького воєнного округу.

Сотника Петра Бубелю командантом воєніцького воєнного округу.

Нотифікація Української Національної Ради пану Гетьманови.

Гетьман України Скоропадський прийняв дня 30. жовтня к. р. відіоручення Української Національної Ради у Львові члена цієї Ради, бувшого посла до австрійської Державної Ради професора університету д-ра Олександра Колессу, котрий мовив про факт створення самостійної Української Держави на українській території /бувшої Австро-Угорщини, — на землях заселених українським народом в Східній Галичині, північній Буковині й північній Угорщині.

Гетьман прийняв цю нотифікацію з великим вдвоєнням до вдоволи, висловлюючи бажання, щоби відносини між обома відними українськими державами були як найліпші і як найкращі.

Одсіля задержав Гетьман п. д-ра Колессу на довший розмови. Таке саме повідомлення подав д-р Колесса міністерству закордонних справ.

Установлення влади У. Н. Р. в краю.

Комарно.

Місцева організація в Комарні, зорганізувавши збройний відділ, розоружила дня 1. листопада над раном більший відділ чужого війська в Клішчу та здобувши ним способом більшу кількість крісів та муніції, розоружила жандармерію в Комарні та всі постерунки в околиці. Українське військо обсадило усі публичні будинки й залізничний дворець. Повітовим комісарем назначено д-ра Івана Коса, посадином міста Дмитра Ольхового. Командантом залоги є пор. Мартинюк. Зорганізовано міліцію, яка повинна служити безпеченству. В цілім повіті встановив порядок. Відділи війська відійшли на підмогу сусіднім повітам.

Рудки.

Дня 2. листопада ввійшли до Рудок українські відділи під проводом посла о Степана Онешкевича та обсадили усі уряди та залізничний дворець. Повітовим комісарем є адвокат д-р Марітчан, командантом міста поручник Зенон Кузьмичук. Настрій населення піанесений. Всюди кипить голячкова праця для закріплення влади Української Держави.

Бібрка.

В п'ятницю з 1. на 2. листопада о год. 11 вночі розоружено жандармерію і усунуто всі австрійські влади. Повітовим комісарем став радник Дуб. Шкільну округу раду обняв директор Бурчак. Міським комісаром (бурмістром) став директор К. Динч. Залізничний в наших руках. Начальником стачі є Шуль. Повітову жандармерію нагазі обняв командант постерунку жандармерії Тяглибіг. Вербунок до національної армії заряджений під проводом офіцера Походжай. Військовою командою міста обняв поручник Володимир Калинович. Отворено повітовий харчовий уряд.

Станиславів.

Вночі з 1. на 2. листопада перейнято владу в українські руки при допомозі 95. п. ш. Утворилася Українська Національна Рада, а її головою вибрано надради. вел. Мирона. Міським комісаром (бурмістром) є д-р Янович. Військовим командантом є сотник Русин. Під проводом урядника магістрату Величка утворено харчовий уряд, який справно функціонує. Жандармерія в наших руках і сповняє справно свої функції. Повітовим командантом жандармерії є полковник Німець. В місті утворено міліцію. Командантом міліції є Українець фельдфебель Когутак. Твориться також жидівська міліція. В повіті ванує цілковитий спокій і лад. Поручник У. С. С. Гатенч переводить вербунок. Зелізня в руху при помочи урядників Українців і Жидів. Поляки застрайкували. Тимчасо

вим повітовим комісаром на місце старости став радн. суду Кульчицький.

Доліна.

2. листопада с. р. під проводом поручника Ширби, підпоручника Гладія, о. курата Притуляка й підпоручн. Стисловича народна міліція заняла іменем Української Національної Ради всі державні уряди. Староство обняв адвокат д-р Северин Данилович. Ведення управи почти віддано п. Поповичеві, дотеперішньому управителю пошти в Міауни. Суд обняв секретар суду Коростецький, податковий уряд Вінюк, повітову раду контролор Гриней, а управу міста бурмістр д-р Михайло Пачовський. Зеліничий дворець обсадили українські війська під бою, як всі касарні й військові магазини. У військових магазинах знаходяться провіант, мундури, чеботи і т. ин. в приблизній вартості що найменше 2,000,000 К. Жандармерія є в українських руках. Командант жандармерії, Чех, призначений українській справі. Всі державні й автономічні уряди перейнято враз в засади. Скільки готіак знаходяться в засах, ще не обчислено. В місті і цілім долиньським повіті повний спокій і порядок. В долиньським повіті є в трьох селах по сто кількадесят Мавурів, лиш в Рівні є около 300 Мавурів і то обросених.

Щирець.

Від 1. листопада н. р. всі державні влади й уряди знаходяться в українських руках, отже суд, пошта, земліниця, податковий уряд і жандармерія. На пошти усунуто начальника пошти Поляка, а передано управу пошти Українцеві. Зеліничню веде начальник Українець. Все військове майно знаходиться в наших руках. Жовніри зложили присягу на Українську Державу. Повітовий окружний військовий комісаріат оголосив мобілізацію від 18 до 43 літ і виконує її під строгим військовим примусом. Військовим командантом є поручник Василь Тибінка, який має до розпорядження кільких офіцерів з сусідніх сіл. Окружним комісарем був кілька днів Володимир Мегильницький, але він відступив і за своєї компромісовості, а став комісарем директор школи Малицький. При комісарі зорганізована прибічна рада під проводом о. Білинського з Гумеця. Харчовий уряд функціонує справно й люде годяться давати харчі, яких треба. В цілім повіті ванує спокій, інтерновано лишень одного Поляка судовника. В Миколаїві н. Дн. перейшли також всі державні уряди - влади в українські руки і все функціонує справно. З Щирця і Миколаєва н. Дн. гдійшов вже більший відділ війська на поміч до Львова під проводом хорунжого У. С. С. Миколи Опоки.

Звідомлення Начальної Команди Українських Військ

з дня 9. листопада 1918.

Група пор. д-ра Цюкани виконала сьогодні знов кілька вдатних операцій. Ліве крило здобуло часті вулиці Крашевського, а право крило взяло приступом вулиці Крисяцьких і Жигмонтавського. Особливо сміливий виступ виконано на налату гр. Голуховського і гр. Яблошевського; озаружено з двох сторін дирекцію земліниць.

Комарні Фердинанда були через цілий день в мірнім верожім огні. Наші скоростріли острілювали віна тих каменів, а котрих падали ворежі стріли, й понесли ворогови більші страти в ранених і убитих. Залога острілювала також неприятеля, де лишень його лобачка на сусідніх подвір'ях і вулицях. Можна було бачити трупів і ранених, яких Поляки неслимо притали. Гарно списався скоростріл сесті чет. Купчинського, який розбив гурток австрійців, що були зібрані на горі Вішнівського й непокоїв ворогів цілий день так, що вони не могли ніде позатися на вулицях.

Обсада кошар на Замарствові розбила неприятельську козюву, що йшла з Гидіньської гори в напрямі ріви та гаала худобу.

Наша артилерія стріляла сьогодні дуже ціліно та з великим успіхом. Одним вистрілом розбила машинний кріс, який був поміщений на вежі костела св. Єлисавети.

Сьогодні 8. листопада коло 5 год. рано почалася стрілянина від сторони Вауїтського герду й ворог з початку одинцем, а котім розстрільно почав відступитися в сторону палати гр. Голуховського. На кількох хвиликах над'їхав тяжкий автомобіль з машинним крісом. Почалася обосторення кількох стрілянина. Наші стріляці з цілою завзятістю, яка характеризує наших Гуцулів, відбили наступ. Хор. Осин Сіцицький авіризує свій кріс в отвір авта, де був машинний кріс і трьома ціліно ми вистрілами зробив його несподатним до дальшої боротьби і воно заріз в носіху завернуло в аул. Міцкевича в сторону власті св. Юра, звідки наступав ворог. Ворожі стріляці почали мішатися і в переполосі втікати в напрямі дирекції земліниць, лишаючи за собою велике число збитих і ранених.

Залога шитаделі відбила без труду всі спроби ворожих відділів і цивільних банд наблизитися. За кожним наступом Поляки в переполосі втікали, полишаючи за собою збитих і ранених.

В останніх боях відзначилися наші хоробрі Січові Стрільці-Гуцули й жаден стріл в їх кріса не пішов на марне. Своєю холоднокрівністю і витриваннем на зайнятих становищах дають вони приклад неустрашимих борців. Зрештою не можливо вчислити всі поодинокі героїські по-

Добровольці до Української Національної Армії зголошуються у Львові при ул. Курновій ч. 12.

Як герої нашої минувшини гинули за Україну.

На кільканадцять літ перед всенароднім повстанням під проводом Богдана Хмельницького козацький гетьман Іван Сулима напав несподівано вночі на твердиню Кодак, здобув її, вхопив команданта й велів розстріляти, інших воєнів порубано, а саму твердиню знищено. Це викликало великий гнів у Польщі. Конецьпольський тронив кривавим погромом козаків та це. Тоді реєстрові козакі видали ворегові провіантні нагаду на Кодак, а передовсім Сулиму. Доні лта був він козацьким ватажком, тільки разів гетьманом, а безліч разів ходив на Турцію і ніколи не вівт рани на війні не дістав. Має золоту медалью від папи Павла за те, що здобувши турецьку галеру й увязав на ній богато Турків у неволю, трста тих турецьких бранців привів до Риму й подарував папі. Сам король пробув вирятувати його якось від смерті, але не міг. Нимовиди Сулиму переїхав на католицтво й рсбили йому надію, що це гартує його від смерті. І хоч він послужив реди, це не помогло. За це, що вище ставив інтересів ворога і України Польщі, його стято, тіло його розрубано й повжемо на чотирьох ротах міських вулиць.

За повстання проти гнету Польщі над Україною потерпіли мученичу смерть Павлюк, Томилеско, Сидан і інші, хоч оброслий польським язєм українний шляхтич Адам Кисіль ручив своїм смертю нічого злого не

станеться. Наслідки нещасливого бою під Курмейками оспівав гарно Панько Кудіш, словами якого покористуємося:

Никли трави жалощами,
Гулює дерево з туги:
Дознавали наші предки
Тяжкої нируги.
Кого били — потопили
В глибокій Росаві,
А кого судом судили
В далекій Варшаві.
Осудили недобитків
На великі муки:
Розійшлися по Вкраїні
Калізи безрукі.
Оласили з Варшави:
„Дивіться, люде!
Хто вставатиме на шляхту,
То всім тее буде”.
Нехай буде, нехай буде,
Колн божа воля,
Щоб росла в боях кривавих
У райська доля.
Нехай знають на всім світі,
Як ми погубили,
І гинули, свою правду
Кровлю записали!
Записали — прочитають
Неписьменні люде,
Що до суду в шляхетством
Згоди в нас не буде.
Поки Рось новеться Росією,
Дніпро в море лететь,
Поти серце українське
З панським не живеться.

Це дві пригадки з безлічи прикладів мученицької смерті Українців героїв, що важливі бажати добра своєму рідному краю, з боку Поляків. А ось один зразок з такої безлічи катовань Українців патріотів Московщиною. Перейнятий ширею любовію до України Павло Полуботок не міг дивитися на те, як Москва дає старі українські порядки й касує решту автономії України. Він усіма силами усував усі непорядки й заводив кращий лад, щоб не було хабарництва, щоб не кривдили людей і т. д. Одначе заходив Павла Полуботка не тільки не сподобалися московському правительству, але й викликали завзятий гнів у Московщині, тим більше, що Павло Полуботок рішуче домагався від Московщини кодержання статей переяславської угоди, якою Україна увійшла в персональну унію з Московщиною.

За такі заходи Павла Полуботка коло неправи сумного положення України цар Петро Великий велів арештувати Полуботка та всю старшину і всадити їх до в'язниці. Його держали кілька місяців під слідством, нічого якого він не дождався, бо вмер в осени 1724 р. в Петропавловській кріпості.

Смерть Полуботка узявши за крашу долю України зробила велике враження на Українці. Він став в очах кожного свідомого Українця мучеником за Україну. Оповідали, що він сміливо докоряв цареві Петрові за порушення українських прав, доказував, що звалення України не робить цареві жадної часті, бо далеко більше приносить слави притати свободи і вдячним народом, ніж глибокі його смило. Полуботок доказав цареві, що він за вірну службу Українців відкачується ім гнівом і немилі-

хвиль всіх частин Українського Війська; ви-
старять тільки підкреслити, що всі наші воїни,
стари і молоді, знаменито розуміють і викону-
ють свої обов'язки супроти Рідного Краю.
Шеф штабу.

Заведення полевого суду у Львові.

Оповідка.

З огляду на стан облоги заводиться по-
леви суд, від якого піпадають крім української
армії усі цивільні особи, яких приловиться на
зворушенню публичного спокою, грабунків,
крадіжки й мордах.

Львів, дня 8. листопада 1918.

Українська Генеральна Команда.

ПОКЛИК

до усіх повітових Управ.

Українська Держава будується.

В першій мірі мусимо приступити до зор-
ганізування наших воєнних сил. Треба:

1) організувати в першій мірі диспозуючі
завласної команди;

2) виставити полки в давніших їх місцях
постою у всіх родах зброї: піхоту, кінноту,
кушкарство, відділи технічні, уладити службу
санітарну, трен, уряди прохачування, убору,
уруження, інтендантуру, рахунковість, військо-
ве судівництво, жандармерію і військово по-
ліцію.

Всі особи, котрі знають гітське діло,
прийемо радо, нехай зголшуються особисто
або письменно в Генеральнім Комісаріаті у
Львові.

Всі повітові організації в місцях побуту
давніших доповнюючих команд, нехай сейчас
переводять бранку і спис усіх здібних до оруж-
дя 17—35 року, а до чинної служби негайно
докликати річники 1897—96—95. В тій цілі ма-
ють повітові організації видати прикази до всіх
сід, належачих до їх округу. Покликамі річники
організувати сейчас в місцях побуту давних пол-
ків. До уруження і убору прийдуть прика-
ри. Провід обіймають повітові військові комі-
сарі і переведуть усе в діло. Окремі списи після
завдання зброї мають предложитися військово-
му комісаріатові у Львові.

У Львові, дня 8. листопада 1918.

Головний військовий Комісаріат.

Марниович, полковник в. р.

Під увагу!

Всі, що їдуть на провінцію, нехай бе-
руть з собою „Діло“, бо поштовий рух задер-
жаний.

„За те все ми замість гдячості здсбули
тільки зневагу й поневірку, попали в останню
неволю, платимо дань ганебну й неясносю, зму-
шені копати ваги й ганяли, сушити непрохідні
болота, гнучи їх трупами наших покійників,
по цілих тисячах гинули від утоми, голоду
і нездорового повітря: і всі ті наші біди й
сради тепер ще збільшилися під теперішнім
владарями: начальствують над нами москов-
ські чинсеники, не знають наших прав і за-
вжди і майже бізгратотні — знають тільки, що
все над нами чинити можна“. Розгніваний
ар Петро закрячав на Полуботка, що за це
вже йому смерть, і звелів всадити його до
в'язниці.

Значе коли довідався, що Полуботек у
в'язниці тяжко розхорувався, прийшов сам до
Петра, просив у нього вибачіння і радив йому
закритися, щоб не довести до смерті. Але По-
луботек не прийняв царської ласки й відповів:
„Я невинне страждання мене і моїх земляків
назво судитися у спільного й велицемирного
Бога нашого, коли станемо перед ним, і
він розсудить Петра з Павлом“.

За Павлом Полуботком пішов на той світ
ар Петро. А коли минулого року резолюція
визволення національно культурнім і політичнім
розвільненню України, прийшов для України час
розвільнити за всі московські звірства. В рік по-
вільнення української державности на укра-
їнських землях бувшої Росії надійшла пора для
всіх справ в західних українських землях, вже
вони вий поневолених Польщею.

Український Національний Конгрес.

Київ, 6. листопада 1918.

Український Національний Союз ухвалив
на своїм останнім засіданні скликати в най-
ближчій часі національний конгрес. Вибрано
комісію з п'яти членів для технічного підго-
товлення і розроблення плану конгресу.

Про необхідність скликання такого кон-
гресу не може бути двох думок. За такою не-
обхідністю промовляють мотиви як внутрі-
шнього, так і міжнародного характеру, при-
чому треба зазначити, що внутрішнє положення
координується з закордонною політикою Укра-
їнської Держави.

Українська місія до Франції.

Київ 6. листопада 1918.

Цими днями виїждить з Києва до Парижа
українська дипломатична місія, на чолі якої
стоїть Могиланський. Учора Могиланський від-
відав управителя міністерства закордонних
справ Палтова, з котрим мав довгу розмову
про завдання українській місії в Франції.

В Одесі очікують припливння англійського корабля.

Одеса, 5. листопада 1918.

Управа порту повідомила терміново на-
чальника порту, а також закордонний відділ,
що незабаром припливе до Одеси англійський
корабель з представниками Англії і Францу-
зів для вступлення в зносини з місцевими укра-
їнськими властями. На кораблі мають ме білий
прапор. Роблять приготування до зустрічі ко-
рабля, коли потвердиться одержана вістка.

В цій справі повідомляє УТА, що генерал
Равк в розмові з співробітником української
телеграфічної агенції заявив, що він не поділяє
поширених в Одесі очікувань, що союзна еска-
дра припливе саме до Одеси. Найправдоподі-
бніше — говорив генерал — головні морські
сили союзників припливуть до східних берегів
Чорного моря, до місця операцій армії добро-
вольців.

Будущина Бесарабії.

Одеса, 5. листопада 1918.

З Кишинева доносять, що в політичних
кругах одержали вістки, що дипломатичні
представники Франції в справі будущини Бе-
сарабії висловлюють схильність включити Бе-
сарабію в склад Румунії, бо намірам Франції
відповідає утворення на півдні Європи великої
романської держави. Представники Англії від-
носяться до справи инакше, ставлячи її вирі-
шення в залежність від плебісциту Бесарабії,
одначе вказують, що необхідною тимчасовою
умовою плебісциту є повне виведення румун-
ських військ, в присутності яких не можна по-
думати про свободне виявлення волі насе-
лення.

До Одеси приїхала група бесарабських
супільних діячів, котрі постановили в зв'язку
з близьким конгресом розбудити громадську
думку для визволення Бесарабії з румунського
ярма. Згадана група бесарабських діячів на-
друкувала в „Одесській Новостях“ поклик, де
ж иншим говорять: Наша батьківщина гине.
Чи чуєте ви пригрозені стогом Бесарабії, з
якої тече кров, і дзвінки удари румунського
батога, що бе по тілі безпомічного краю? Чи чу-
єте злорідний демонічний сміх єреслявних „братів
Бесарабії, тих культурних верств, котрі лукаво
виставляють принцип самозначення? Чи чуєте
скрегіт дубів молдавського народу, обдуреного
гаслами російської революції і обіцянками про-
відників, які продали його ясним поміщикам,
безсовісним гнобителям? Чи чуєте стогони тих,
яких без суду розстрілюють, яких вкидають до
тюрми? Зворушення в Ізмаїльській повіті по-
казують, що найгірший кінець довготерпеливості
селян. На далі прийдеться заливати Беса-
рабію кровю і на всіх перехрестях уставити
ешафоти“.

Наприкінці емігранти закликають організу-
вати в Одесі й Києві комітети для створення
поза Бесарабією авторитетного органу для обо-
рони інтересів Бесарабії. „На конгресі наші со-
юзники повинні доводитися правду про прилу-
чення Бесарабії, про жорстоке фальшування
принципу самозначення і про те, як зажди зор-
ганізували бесарабський парламент, про роз-
стріли й убийства в Бесарабії. Потрібний пле-
біцит, потрібне свободне виявлення волі на-
боду“.

Домагання староельвасців.

Київ, 6. листопада 1918.

З Штрасбурга бюро Вольфа доносить:
Збори староельвасців різних партій і клас,
вложеві з представників усіх частин краю, ви-
словили домагання ельвас-льотарисського на-
роду на праве самоозначення, зажадали пле-
бісциту й вислали відповідну телеграму прези-
дентови Вільзонowi.

Румунія хоче видати війну Австро-Угорщині.

Київ, 6. листопада 1918.

З авторитетного жерела доносять, що в
зв'язку з загальним міжнародним положенням і
невдатною політикою президента міністра Мір-
гільомана в Румунії очікують з дня на день
упадку його міністерства й утворення нового
міністерства на чолі з бушим президентом мі-
ністрів ліберальної партії Таке Йонеску.

Разом з тим нове міністерство задумує
негайно по своїм утворенню проголосити мо-
білізацію всіх збройних сил краю і кинути
війська в угорські землі Трансильванії й Ба-
нату. Таке Йонеску слодівається, що при під-
держці союзників ця операція увінчається пов-
ним успіхом.

Розрив Німеччини в Росію.

Київ, 6. листопада 1918.

За підписами Леміна й Чічерина всім ко-
мандатам совітських армій і всім совітам ро-
бітничих депутатів післано 5. листопада радио-
телеграму, в якій між иншим говориться: „Оска-
ржуючи російське представництво в Німеччині
в участі в революційнім русі, а російське пра-
вительство в небажанню покарати убійників гр.
Мірбаха, німецьке правительство зажадало від-
воду з Німеччини протягом 24 годнів всіх офі-
ціальних російських осіб, котрі находяться в
Берліні, і протягом тижня таких самих осіб, що
находяться в инших місцевостях Німеччини, ко-
либ не одержало від російського правительства
гарантій що-до того, що вони спийнять резолю-
ційну агітацію в Німеччині й покарає убійників
гр. Мірбаха. Рівночасно в таких самих реченнях
мають виїхати німецькі офіціальні особи з Ве-
лькоросії“.

Радиотелеграма кінчиться вказівкою на не-
обхідність бути на логотівлі в разі яких „не-
сподіванок“ з боку Німеччини.

„Leipziger Neueste Nachrichten“ доносять,
що на днях овускають Росію останні члени ні-
мецького посольства, що перейшло з Москви
до Пскова.

Умови перемирря держав поро- умівня в Німеччину.

Київ, 6. листопада 1918.

„Leipziger Neueste Nachrichten“ доносять:
„Journal de Geneve“ обережно, але з дуже до-
бро поінформованих жерел подає такі умови
перемирря держав нерозумілих з Німеччиною:
1) Евакуація лівого берега Рейну з виключенням
Бельвас-Льотарингії і Пфальцу. 2) Зайняття мо-
стових причалків державами нерозумілих. 3) Ви-
дача більшої частини воєнного матеріалу фльо-
ти й усіх підводних судів. 4) Відбудова про-
мисловости Бельгії й німеччини Франції й не-
гайна доставка всіх необхідних машин. 5) До-
става необхідної кількості угля для того, щоб
можна було вигародити втрачені, спричинені
німецькими військами в війнічій Франції й Бель-
гії. 6) Контрибуція готівкою. 7) Контролі над
німецькими гаванями до заключення миру.

„Berliner Tageblatt“ пише, що лондонський
кореспондент газетного „New Courant“ повідо-
мляє: Я довідався, що осягнуто ідеальную
згоду в Версалі що-до умов перемирря й оче-
видно на осневі 14 точок Вільзона. Означення
умов перемирря можна сподіватися кожної
хвилини.

ВОІ НОВАТЬ! ВІД'ЗНАНУ СОБОРНЮ УКРАЇНИ

на спомин революції і свобо-
ди України 1917 р. з воєн-
ного срібного металю.

1 К. 50 с.

Колієкта і Товариства повинні за-
казувати заздалегідь, щоб на час

дівати. — Вісти в Запорозж'я Львів вул. Руська ч. 20. —
„Wisty z Zaporozza Lemberg Ruskyj“ № 20. 819 1-2

НОВИНИ.

Львів, 9. листопада 1918

— Київські гості у Львові. Вчора по полудні приїхала до Львова місія міністерства шляхів Української Держави зложена з трьох членів під проводом інженера Юрія Коляра. Крім того прибули ще: представник партії самостійників інженер Павло Кугій і делегат Головної Ради галицьких, буковинських і угорських Українців інженер Володимир Гривів. Місія міністерства шляхів прибула в справі негайного налагодження залізничного руху в Галичці для перевезу військ, зброї і поживи для Галичини, представник самостійників для наведення найтісніших зв'язків українських організацій Наддніпрянщини й Наддністрянщини, а делегат Головної Ради галицьких, буковинських і угорських Українців у справі диригування військ корпусу оборони Східної Галичини, організованого Головною Радою.

— Події у Східній Галичці. Найшли широкій підпис у українській пресі. Вона займається живою дією Прикарпатської України. Українська Телеграфічна Агенція доносить в цій справі: „По останнім донесенням про українські полки, які вступили в склад української армії, вернувшись на сторону Української Національної Ради та злучилися з дивізією Січових Стрільців. Архикнязь Вільгельм вступив до української армії. Свідомі селянство, робітники, жінки з оружжям в руках у всіх мовітах Східної Галичини, Буковини, виступили одностайно для оборони інтересів українського народу проти Поляків. Падення жовіти Східної Галичини цілковито очищені від ворога. Скоро відбувається евакуація всіх українських сіл. В деяких повіттах селянська людина йде враз в Українцями“.

— Фалшиві погослоски про кесу м. Львова. Смертю деяких тверджень, будучи начальником міської каси м. Егзон Гердентський видав її в руки Української Національної Ради, довідуючись з коопетентних кругів, що ці погослоски не мають жадної основи.

— Стан здоров'я м. сотника Вітовського значно покращився. Ногі, які гравітно смершу операції, повільно відходять і є надія, що маш заслужений і загальнолюбимий б. нахвильний отаман в недовгий час буде мати змогу вернутись до праці.

— Державні порозуміння й австро-німецькі війська на Україні. Де Одеси надійшла 5. листопада радіотелеграфічна вістка в Відні, що одна з точок парламенту з Італією звучить: „Італія не має нічого проти подолання австрійських військ на Україні для отворення порядку“.

— Арешт Українців у Московщині. Українське міністерство закордонних справ одержало 5. листопада вістку, що на розпорядок європейських властей в Москві й Петербурзі відбулися арешти понад 250 Українців. Український генеральний консул в Москві Крижів запропонував протести цих арештів, але поки-що безуспішно. Світська власть настоює на присиллі міжнародного представника українського правительства, в котрих вона шоглаб виста переговори ще-то долі арештованих. Як говорять, українське правительтво кваліфікує до Москви для цих переговорів директора канцелярії української маравої делегації Ткаченка.

— Відречення від престолу цесаря Карла. З Берліна доносить: „Berliner Tageblatt“ з 3. листопада пише: В північ вечірніх годинах одержав ми приватні звістки в Відні, що цесар Карл допросив до себе в Гафбург членів нового правительства й виданих представників партій, обляючи подати їм де нікого важні всти. Після того, як цесар довідався про те, в яким положенні знаходиться всяка забезпечка німецько-австрійських областей і Відні, захвав він що ширше усунути з престолу. Своім есіаком вибрав він Швайцарію. Присутні можуть повідомити про те свої спітоваришів. Офіційного ствердження тієї приватної звістки до півночі не було.

— Українська інтендантська комісія урядує: вул. Руська 40 (Дністер) не в Корркомmando.

— Заклик Володимира Короленка. В Кієвській Мислі надрукував відомий російський письменник заклик до України, щоб прийшла з поміччю дітям Росії, які вмирають в голоду. Тетер знаходиться на Україні представник петербурського правого комітету союзу городів Евануїл Копа. Місія Копа говорить українській суспільності про нужду дітей Росії. Життя Петербурга й Москви замирає. Не владичи, які прострають уже травню, можна побачити,

як по кілька днів лежать неспрятані трупи копей. Шляхше притають трупи людей, що вмирають в голоду. Сотками вмирають в голоду діти в Петербурзі. Короленко закликає Україну прийти з поміччю дітям Московщини. Копа був уже в кількох українських містах, гавозив про вмираючі діти в Кієві, Одесі, Херсоні, Катеринославі, Харкові, Олександрійську, старіючись викликати серед українського громадянства спочування для згаданої справи та організувати комітети. Часовиси доносять про сотворення Ліги ратунку дітей. Організуються філіяльні відділи.

— Заняття Царгороду державами порозуміння. „Одес. Листоць“ з 5. XI. доносить, що в добре інформованих кругах Одеси попереднього дня одержано вістки, що 1. листопада війська держав порозуміння в суші зайняли Царгород. Дня 2. листопада ескадри перетнули через море Мармара в напрямі до Босфору.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Якими способами воювала Польща в Україну.

(Уривок з реалізаційного змету ректора Себастьяна Маховського до короля).

Коли по смерті Богдана Хмельницького Україна в титанічних судорогах змагалася зі своїми ворогами, такі ради давав Варшаві славний в історії регіментар Себастьян Маховський, виславий туди ж руйнувати українську державність і розстрілювати й мордувати найвищих патріотів організаторів, як Івана Богуна, Івана Вітовського й інших:

„Цей розбійник Хмельницький, що з зародимості вже титулувався гетьманом всієї України, хотів вивести український народ і українську віру, вівів по містах, замках, соборах пізнавати й рабувати та вивозити ріжні святости, як: зрести, ікони, мощі святих православних і інші річи, кажучи, що ці святости — це найдорожчі пам'ятки по їх предках. І одну частину тих народних пам'яток подарував київським чернцям до Лаври, а другу частину умістив у замковій чи іринській соборі і в того розбійницького гнізда хоче збудувати український Рим. Тетер Дорошенко називав себе патом Чигирину і знаючи приривання народу до традиції предків, мадукував новачи цих фетишів. І коли в Чигирині є рада черни або козацької старшини велькі вивозити пам'ятки трофеї в під Сяник Вол. Пелявць, процесії викликають такий шал між схватниками, що це одно є в силі зарізати варів, іду, яка пливе в відні, і маємо революцію во всій українській землі, якої не можаємо. Поди, черці й козаки водять рей в розвіанню буту.“

Тому моя рада є, за всяку ціну український народ позбавити всім дорогим пам'яток, чи то пишучи, чи то вивозачи їх. Над манастирями, соборами й церквами завести велику контроль, а їх провізачів під претекстом невличивости та врази, бо на Україні немає нікого, що не був би зрадником, карати горлом. Чигирин і Київ — ті гадючі гнізда як в найкоротшім часі усунути споміж живих. Бо доки ми не звиничимо тих митрополій і тих святих їх пам'яток, ніколи Польща не запанує над Україною, а противно огонь хаосу вони занесуть і в нашу землі. На Україні страх велика є пошана до всяких предківських реліквій і традицій.

І так сталося: вшали, мордували старших, деморалізували народ. Чигирин збурило до тла, що майже камінь на камені не лішався, навіть небіж-кака не дали спокою, кости в гробів повкидали й розкинули, тільки супроти Києва були басильні... бо там утвердився другий їх союзник... по Божия Москва.

Останні вісти.

Тимчасовий Секретаріят Західно-української Держави.

Сьогодні о год. 1½ по пол. Українська Національна Рада назначила правительство Західно-української Держави в такому складі:

Голова Секретаріату і секр. фінансових справ: д-р Кость Левцький, секр. внутрішніх справ: д-р Льонган Цегельський, секр. заграничних справ: д-р Василь Панейко, секр. торгівлі і промислу: Ярослав Литвинович, секр. віроісповідань: Олександр Барвінський, секр. освіти:

(необсаджено) — тимчасово заступає Олександр Барвінський, секр. ретар суспільного здоров'я: д-р Іван Куровець, секретар військових справ: отаман Дмитро Вітовський, секр. праці і суспільної одіж: Антія Чарнецький, секр. публичних робіт: д-р Іван Макух, секр. земельних справ: д-р Степан Баран, секр. судництва: д-р Сидір Голубович, секр. шляхів: Іван Мйрон, секр. пошт і телеграфів: Олександр Писецький

В склад Державного Секретаріату входить кожодчасний голова, згідно з вст. годови Українського Харчового Уряду (тетер: д-р Степан Федак).

О ПОВІСТНИ.

Неділя, 10. листопада 1918.
Н. и. и. греко-кат. 20 Н по 3. Ся. — римо-кат.: 20 Н по 3. Ся.
Востраї греко-катол. Анастасій — римо-кат.: Мартини си
Полластра: греко-кат. Змова і Зна. — римо-кат.: Мартана п.

НАДИСЛАНЕ.

АДВОКАТ

Д-р Стефан Витвицький

отворив адвоцаську канцелярію

у Львові при вул. Руській ч. 3. (Староніа) і. поверх. 737

ОГОЛОШЕННЯ.

Дмитро Липчук, поручник Українського Війська шде рідні зі Львова привіт.

НОВІСТЫ

Вже появилася велика історична повість

Князь Ярослав Осмомисл

в двох частях: I. За Погориню Волюсть. — II. За любов.

Повість нагороджена Михайловою Премією „Прозвіти“, має 27 аркушів друку велико-вісички і кількнайнаг ілюстрацій; вінету оден ескіз виконав для неї артисст малляр п. О. Новаківський. При кінці книжки долучена спеціально виконана карта земель держави Осмомисла та генеалогічна таблицка трех головних ліній Рурикового роду. Папір передвоинний, друк чистий і виразний, нумерація сторін оригінальна, арабськими й старощерковними знаками.

Особливе зацікавлення викличе біографія фундатора Михайлової премії, графа М. Тишкевича, подана на вступі книжки.

Ціна 16 К. в оправі 22 К. — на поручення порто й оплякування долучити по 1 К. — Замовлення приймає Канцелярія тов. „Прозвіти“ (Львів, Ринок ч. 10).

Нева українська часовель німецькою мовою у Відні!

У Відні виходить нова українська часовель на німецькій мові:

„UKRAINISCHE BLATTER“

ли австроукраїнський міжпартійний орган.

Часовель має на меті заступати інтереси незалежної Української Держави перед публичною думкою Австро-Угорщини й Німеччини з ріаною і інтереси австро-угорських Українців. До співробітництва запрошено надіслувачів тих українських і німецьких публіцистів. „Ukrainische Blatter“ виходить сім разів на місяць накладі 8 — 10.000 примірників. Часовель має власних кореспондентів в Кієві, в Харкові, Одесі, Львові, Чернівцях, Берліні і Мюнхені. Вона даватим назвавої часовиски являється б. редактор тижневника „Ukrainische Korrespondenz“ Володимир Калиновський. Умови перелажити такі: річно 18 К, піврічно 10 К, чвертьрічно 6 К.

Адміністрація просить поспішити з надісланнями, щоби видавничтво могло устатити наклад. Адреса Wien VIII. Albrechtgasse 26/13 und 14 128.